

Resultat från NCU:s utvärdering om mobbningsförebyggande metoder

Micaela Romantschuk

Förbundet Hem och Skola

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Bakgrund

Våren 2021 bad undervisnings- och kulturministeriet Nationella centret för utbildnings utvärdering NCU att utvärdera de metoder mot mobbning som används i grundskolan.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Gutsy Go (åk 8)
K-0 (Stationens Barn
KiVa Skola (åk 1–9)
Uleåborgsmodellen (känslor
& trygghetsfärdigheter
Tukioppilastoiminta (MLL, åk
7–9):
Kamratmedling Verso:
Vänelevsverksamheten
(Folkhälsan, åk 7–9)

Utvärderingsmaterial

Sampel: **375** grundskolor med erfarenhet av en eller flera av de metoder som utvärderingen gäller

Enkäterna besvarades av

ledning och personal vid **187** skolor

12 081 elever i grundskolan

2111 vårdnadshavare

Annat material:

Sjävvärdering och material angående de metoder som valts för utvärderingen

Intervju med personal och elever

Tre nyckelbegrepp i utvärderingen

Användbarhet

- ➡ Hur tydlig, praktisk och målgruppsanpassad metoden är

Förankring

- ➡ Hur väl metoden blir en naturlig del av skolans vardag och arbete med välbefinnande

Resultat

- ➡ Vilken konkret skillnad metoden gör – och hur erfarenheterna tas till vara

Övergripande lärdomar

De flesta skolor kombinerar flera metoder

Framgångsfaktorer

**tydliga instruktioner &
material**

engagerad personal

starkt ledningsstöd

**koppling till skolans
välbefinnandearbete.**

Övergripande lärdomar

Svagheter i de flesta programmen
och antimobbningsarbetet i skolorna

- Ofta **bara några få som axlar ansvaret för antimobbningsarbetet** (risk vid personalbyten och tungt för de ansvariga)
- otillräcklig **uppföljning**
- **bristande kommunikation** till elever/vårdnadshavare.

Största nutida utmaningar:
nätmobbing, ensamhet, frånvaro.

REKOMMENDATIONERER

1. Precisera antimobbningsmetodernas roll i det mobbningsförebyggande arbetet

- Skriv in i läsårsplanerna
- Skriv in olika aktiviteter som förebygger mobbning i läsårsplanen
- Reservera lektionstid för arbetet
- Också arbetet utanför lektionstid ska stödja arbetet mot mobbning

2. Synliggör hur ni ingriper då mobbning förekommer

- Många föräldrar och elever känner inte till vad som händer då mobbning upptäcks
- Berätta för föräldrarna om vad som helt konkret sker då mobbning uppdagas
- Säkerställ att alla i skolan handlar på samma sätt

NCU REKOMMENDATIONER 2023

3. **Reservera tillräckliga resurser** (=tid) för antimobbningsarbetet

- Vilken tid ska användas för antimobbningsarbetet?
Förebyggande och ingripandet
- Hur stärker man kompetensen inom området?
- Antimobbningsarbetet är allas angelägenhet

4. **Parallell användning av metoder** bör beaktas i utveckling av dem

- Flera skolor använder fler än en metod
- Viktigt att de aktörer som erbjuder programmen också stödjer etableringen av dem i skolorna
- Också viktigt att skolan själv funderar på hur man lyckas med etableringen

NCU REKOMMENDATIONER

5. Utvärderingen bör utvecklas

- Skolorna använder det utvärderingsmaterial som ingår i liten utsträckning
- Systematisk utvärdering behövs

6. Elevernas och föräldrarnas roll i skolornas antimobbningsarbete bör stärkas

- Eleverna skulle själva vilja delta mera i arbetet mot mobbning
- 20% av föräldrarna i denna utvärdering skulle gärna ha en aktivare roll i arbetet mot mobbning- > ta vara på den resursen
- Endast ensidig kommunikation om mobbning räcker inte